

AIDAI

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išeina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekviena diena, išskyrus šventadienius, prieš piet. „Aidų“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas, Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktoriai: Jonas Pauperas ir Balys Vyliūdas. Adresas: München 27, Lamontstr. 21.

D. I. E. N. O. S. . . . I. N. F. O. R. M. A. C. I. J. A.
Münchenas Penktadienis, 1946. III. 28 d. / III metai / Nr. 73/110/

STAIGMENA SAUGUMO TARYBOJE

Naujorkas. Antradienį Saugumo Tarybos išrinktoji Komisija nesurado tinkamos išeities iš susidariusios padėties ir nieko negalėjo pasiūlyti Saugumo Tarybai. Trečiadienį įvykusiame Saugumo Tarybos posėdyje Gromyko dar kartą pakartojo, kad jis apleis posėdžius, jeigu Irano klausimas toliau bus svarstomas ir jeigu Irano atstovas dalyvaus posėdžiuose. Toliau Gromyko pareiškė, kad vertėjas netiksliai išvertęs jo kalbą. Jis, kalbėdamas apie derybas su Irano vyriausybe, nepamiršo žodžio „sutartis“, bet tik „susipratimas“. Baigdamas pareiškimą Gromyko ir toliau reikalavo Irano klausimą atidėti iki balandžio 10 d. Po to įvykusiuose debatuose Byrnes pareiškė: Mes laikome neleistina mažos valstybės keliama klausimą atidėti. Jei šis klausimas būtų atidėtas iki balandžio 10 d., tai kodėl tada jo nebūtų galima atidėti iki spalio 10 d. ir t.t. Jeigu į mažos valstybės interesus nebūtų atsižvelgta, STO nustotų reikšmės. Egipto atstovas pareiškė: Mažosios valstybės didžiausią reikšmę skiria tam, kad didž. valstybės laikytųsi duoto žodžio. Jis pasiūlė leisti Irano atstovui padaryti pranešimą. Įvyko balsavimas. 8 balsais prieš 2 Egipto atstovo pasiūlyjimas buvo priimtas. Kaip ir galima buvo laukti, Gromyko tučtuojau apleido posėdį.

Sovietų atstovui apleidus posėdį, Irano atstovas padarė pareiškimą. Savo vyriausybės vardu jis pareiškė: Maskvoje sovietai pareikalavę: 1. Kai kuriose Irano srityse palikti rusų kariuomenės igulas tam tikram laikui, 2. Pripažinti Azerbeidžano autonomiją ir 3. Atiduoti Rusijai 51 % naftos koncesijų. Tačiau Irano vyriausybei nebuvo pažadėta sovietų kariuomenę atitraukti. Tokius Maskvos reikalavimus Iranas atmetęs. Irano vyriausybė laikantis nuomonės, kad šio klausimo nutęsimas sudarysias pavojų Irano suverenitetui. Sovietų kariuomenė jau senai turėjusi pasitraukti, todėl ne-

teisinga būtų dabar klausimą dar atidėti, nes sovietų valdinkai kišasi į Irano vidaus reikalus.

Ketvirtadienį 22 val. mūsų laiku šaukiamas kitas Saugumo Tarybos posėdis, kuris nebus viešas ir nebus transliuojamas per radiją.

Vienas sovietų delegacijos kalbėtojas pareiškė, kad Sovietų atstovas dalyvausias posėdyje tik tuo atveju, jei bus svarstomas ne Irano, bet bendrai procedūros klausimas.

BRITŲ SPAUDOS KOMENTARAI

Ryšium su šia savaitę prasiėdėjusiais Saugumo Tarybos posėdžiais, britų spaudoje pasirodė balsų dėl paskutinio meto tarptautinės padėties.

„The Times“ pareiškė: „Visa pasaulinė bendradarbiavimo sistema yra sukręsta ir reikalauja ne klupščiojimo ir svyravimo bet tiesaus išžvelgimo iki pat pagrindų. Bendras taikos noras sieja Sovietų Sąjungą ir Vakarų Sąjungininkus. Šis noras turėtų būti tiek tvirtas, kad išlaikytų net aštrų trynimąsi dėl specialių problemų.“

„The Yorkshire Post“ įspėjo: „Dabartinė apgailėtina pasaulio reikšmų padėtis kyla dėl pasitikėjimo krizės. Visos valstybės, įskaitant ir labai suvargusią Rusiją, turės prisidėti prie įtarinėjimų pašalinimo, kad ši krizė būtų nugalėta“. Nurodėdamas, kad teritorinis saugumas gali būti perkamas tik politinio saugumo saskaita, „Manchester Guardian“ pridėjo: „Ilgam laikui taika gali būti išlaikyta tik didžiųjų valstybių savitarpio pasitikėjimu“.

„Daily Herald“ reikalauja padaryti galą informacijų ir nuomonių cenzūrai, tuo specialiai paruošiant kelias tokiam pasitikėjimui pasiekti.

Visuose šiuose pareiškimuose buvo jaučiamas tam tikro susirūpinimo šešėlis, kad STO, gal būt, nepajėgs į ją dedamų vilčių pateisinti.

"The Times" savo antradienio vedamajame pareiškė, kad STO neišlaikys be Sovietų bendradarbiavimo. "The New Statesman and Nation" savo vedamajame ryškiau pasisakė klausimu, ar STO galės išsilaikyti? Šis savaitraštis pažymėjo, kad Rusija, žinoma, gali pareikšti savo veto, prieš bet kokį Saugumo Tarybos nutarimą Irano klausimu. Kas tada? Ar STO paliks toliau veikti? Jeigu Rusija pasitrauktų, STO vištų naujos formos prieškomunistinė ašimi. Jeigu Rusija nepasitrauktų, sunku tikėtis, kad būsimieji STO nutarimai turėtų kokios nors naudos. Greit bus prieita iki to, kad STO pejiškumas pasidarys tikras faktas.

TRUMPOS ŽINIOS

- Naujorkas. Byrnes pareiškė, kas taikos konferencija įvyksianti Paryžiuje gegužės mėn. 1 d., kaip anksčiau kad buvo numatyta.

- Triestas. Gen. Morganas paskelbė energingą pareiškimą dėl paskutinių įvykių Venecia Giulia srityje. Sakoma, kad Jugoslavų valdomoje Venecia Giulia srityje pastebėtas karinis judėjimas ir bandoma pakirsti britų policijos autoritetą. JAV ir D. Britanija esančios pasiryžusios išlaikyti status quo, iki tos srities likimas bus išspręstas.

- Berlynas. Nuo balandžio 1 dienos Vokietijoje leidžiamas pašto susisiektis su visais kraštais.

- Londonas. Centrinis Britų Darbo Partijos komitetas atmetė komunistų siūlymą susijungti su komunistais. Darbo Partija prikiša komunistams akla jų pasidavimą Rusijos valiai. Britų komunistų esą tik pora tūkstančių, o Darbo Partiją sudarą 3 mil. narių. Todėl būtų tinkama komunistų partiją visai likviduoti, o jos atskiri nariai galėtų įstoti į Darbo partiją.

- Oslo. Netrukus norvegi pateiks Vokietijai 100.000 tonų sudėtų silkų. Šiomis dienomis iš Švedijos į Hamburgą atvežta 250 tonų kopūstų, kurie bus paskirstyti.

- Londonas. Trečiadienį Žem. Rūmuose Bevinas pareiškė, kad britų kariuomenė po rinkimų iš Graikijos būsianti atitraukta kiek galint greičiau.

- Berlynas. Britų spaudos tarnyba praneša, kad iš 12 Berlyno apylinkių 10 pasisakė prieš socialdemokratų susijungimą su komunistais. Už susijungimą su komunistais pasisakė Weissensee ir Friedrichshain apylinkės, kurios yra rusų zonoje.

- Vašingtonas. UNRROS konferencija, neatižvelgdama į rusų protestą, nutarė neteikti maisto tiems kraštais, kurių maisto ištekliais maitinama okupacinė kariuomenė. Hooveris atvyko į Pragę. UNRROS konferencija pertraukta 14 dienų. Laukiama Hooverio pranešimo.

- Vašingtonas. Prancūzijos įgaliotinis Leonas Blumas apie jo JAV vedamas derybas paskolos reikalu pareiškė, kad Prancūzijos ūkis per 5 metus galės būti atstatytas, jei Vokietija mokės reparacijas ir pateiks kasmet po 30 mil. tonų anglies, t.y. 15 % Ruhr'o anglies gamybos.

- Pranešama, kad Prancūzų zonoje duonos norma sumažinta 25 %. Tokiu būdu normalūs vartotojai gaus po 927 kalorijas, o užsieniečiai po 1.145 kalorijas dienai.

- Viena. Pranešama, kad sovietų okupacinės įstaigos Austrijoje rekvizavo 55.000 akry žemės Raudonosios armijos tikslams.

- Praga. Buvęs vokiečių ministras Herman Frankas Pragos karo nusikaltėlių teisme pareiškė esąs nekaltas. Kaip žinoma, H. Frankas kaltinamas čekų studentų žudymu.

- Hamburgas. Nuo balandžio 1 d. britų zonoje įvedamos naujos maisto normos. Dabar gyventojai gaus po 1.043 kalorijas dienai. Paties maistu apsirūpinantiems duonos norma iš 11 kg sumažinama iki 8 kg mėnesiui.

- Munchenas. Bavarijos min. pirmininkas Högneris pavedė kompetetingoms įstaigoms per artimiausias savaites žemės ūkiui parūpinti 40.000 darbininkų.

MARGASIS MŪSŲ GYVENIMAS

Jonas Sakalauskas /525/R/ Mil. Gov. Det. Borghort, Sub. Area Eso Vie Münster/, grįžęs iš Belgijos, ieško savo giminių ir pažįstamų.